

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Chlistov

1891–1923

Inventář

EL NAD č.: 1896

AP č.: 629

Eva Ulrichová

Klatovy 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Místní školní rada v Chlistově byla zřízena v roce 1870. V té době byla Obecná škola v Chlistově dvoutřídní a k ní byly přiškoleny obce Chlistov, Dobrá Voda, Hradiště, Křištín, Srbice, Sluhov, Střeziměř, Střítež, Těšetiny a Tržek. Dne 26. srpna 1876 podala místní školní rada žádost o rozšíření školy na trojtřídní. Žádost c. k. zemská školní rada výnosem ze dne 28. září 1876 zamítla, protože od školního roku 1877–1878 došlo k odškolení obcí Srbice a Těšetiny do školy v Mochtíně. V roce 1896 žádala škola místní školní radu o rozšíření školy z důvodu velkého počtu dětí, kterých bylo 298. Žádost byla zamítnuta pro nedostatek finančních prostředků. Až dne 28. září 1889 se místní školní rada usnesla rozšířit školu a poslala žádost k c. k. Okresní školní radě v Klatovech, která podle výnosu c. k. zemské školní rady ze dne 16. srpna 1890 povolila otevření třetí třídy od 1. ledna 1891. Místní školní rada pro tuto třídu pronajala místnost v domě Josefa Tomana čp. 5.

Výnosem ze dne 21. března 1901 povolila c. k. zemská školní rada vyškolení obcí Křištín a Střeziměř ze školy v Chlistově a zřízení veřejné samostatné jednotřídní školy v Křištíně. S tímto rozhodnutím Místní školní rada v Chlistově souhlasila.

Na základě usnesení c. k. okresní školní rady ze dne 30. listopadu 1901 se sešla 16. května 1902 místní školní rada a projednala možnosti přístavby školní budovy. Dne 25. května zadala Karlu Ešnerovi z Klatov zhotovení plánu a rozpočtu stavby, kterou provedl Václav Janoušek z Chlistova. Kolaudace přístavby školy se konala 10. září 1903. Celá stavba stála 15 251,50 korun.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Místní školní rada v Chlistově byla rozpuštěna v prosinci 1920 a v lednu 1921 byla zvolena nová. Všichni zvolení členové dne 6. března 1921 složili slib do rukou zástupce okresního školního úřadu

v Klatovech pana Ferdinanda Bříška, definitivního správce školy v Křištině. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Podle tohoto nařízení byl dne 7. dubna 1944 na schůzi obecního zastupitelstva ustanoven Bartoloměj Janoušek pověřeným představeným školní obce.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Dne 13. ledna 1946 se na schůzi Místního národního výboru v Chlistově konala volba členů nové místní školní rady.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly delimitovány ze Státního oblastního archivu v Plzni dne 15. 5. 2002 - přír. č. 20/02.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1891–1923. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 2 podací protokoly z let 1892–1893 a 1 karton spisů z let 1891–1923.

Při pořádání byly protokolárním záznamem o vyřazení archiválií z evidence NAD z důvodu přehodnocení významu č.j.: SOAP/040-0619/2016 ze dne 2. 6. 2016 vyřazeny archiválie z let 1891–1898, celkem 0,01 bm. Jedná se o materiál, který se jako ukázka nachází v archivních fondech MŠR Dolany a ÚŠR Horažďovice.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

Spisový materiál

- a) Registraturní pomůcky
- b) Spisy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje 2 podací protokoly z let 1892–1893 a spisy z let 1891–1923. Ze spisů lze čerpat údaje např. o zanedbání docházky žáků, kdy byli rodiče vyzýváni místní školní radou k posílání žáků do školy. Dále z úřední korespondence s okresní školní radou můžeme získat informace o celkové činnosti místní školní rady. Korespondence s farními úřady se týká změn v rozvrhu vyučování náboženství. V korespondenci s jinými školami se jedná hlavně o oznamování přestěhování žáků.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala a archivní pomůckou opatřila v roce 2016 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 14. 10. 2016

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Chlistov*, kniha inv. č. 120.

SOKA Klatovy, fond *Archiv obce Chlistov*, kniha inv. č. 1.

SOKA Klatovy, fond *Místní národní výbor Chlistov*, kniha inv. č. 1.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařský-královský
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
OŠR	okresní školní rada
ppr	podací protokol
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

Spisový materiál

a) Registraturní pomůcky

1	Podací protokol	1892	ppr 1
2	Podací protokol	1893	ppr 2

b) Spisy

3	Úřední korespondence – OŠR	1891–1899	kar 1
4	Úřední korespondence – farní úřad	1893–1897	kar 1
5	Úřední korespondence – školy	1892–1899	kar 1
6	Úřední korespondence – učitelé	1893–1898	kar 1
7	Úřední korespondence – rodiče žáků	1892–1898	kar 1
8	Výkaznictví	1892–1897	kar 1
9	Výplatní listiny učitelů	1920–1923	kar 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Chlistov
Značka archivního fondu:	MŠR Chlistov
Časové rozmezí:	1891–1923
Počet evidenčních jednotek:	3 (2 podací protokoly, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	9
Rozsah v bm:	0,11
Stav ke dni:	14. 10. 2016
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 14. 10. 2016 – čj. SOAP/040-1028/2016